

Datum: 01.12.2025.

Broj: 02-06-1045

Ministarstvo pravde BiH uprkos sudskoj presudi i dalje odbija dostaviti nacrt Zakona o sudu BiH

Sarajevo, 1. decembar 2025. godine – Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine odbilo je objaviti Nacrt Zakona o Sudu BiH čak i nakon donošenja sudske presude u korist Transparency International u BiH (TI BiH). Nacrt ovog Zakona, koji je već nekoliko godina u procesu kreiranja, zatražen je još u martu prošle godine, nakon što se od verzije Zakona o sudovima BiH, prešlo na Zakon o Sudu BiH, a koji se u više navrata nalazio na dnevnom redu Vijeća ministara, bez upoznavanja javnosti o njegovom sadržaju. Iako iz presude Suda BiH proizlazi da se trebao objaviti jedan od najvažnijih zakona koji se usvaja u procesu evropskih integracija, Ministarstvo pravde odlučilo je ignorisati presudu uz obrazloženje da Nacrt zakona predstavlja “interni tekst”. Na to sve, na sutrašnjoj sjednici Vijeća ministara ponovo se razmatra ovaj zakon, s tim što su sada u pitanju izmjene i dopune Zakona o sudu BiH, a ne nacrt novog zakona, a javnost je ponovo uskraćena za informacije o samom sadržaju predloženih izmjena.

Sud BiH je krajem oktobra donio presudu po tužbi TI BiH u kojoj se jasno navodi da u ovom slučaju nesumnjivo postoji interes javnosti i da *“u demokratskim društvima procedure donošenja opštih pravnih akata su u pravilu javne da bi javnost svojim kritikama, mogla uticati na izradu budućeg Zakona koje zakonodavac ili predlagač može, a i ne mora prihvatiti”*.

S obzirom da se ovaj zakon usvaja u procesu evropskih integracija i da predstavlja jedan od uslova koje BiH mora ispuniti za održavanje prve međuvladine konferencije, treba istaći da se u presudi Suda BiH jasno naglašava potreba zaštite Evropske konvencije o ljudskim pravima. Sud smatra da Ministarstvo nije provelo test javnog interesa da bi se moglo govoriti o opravdanosti nedostavljanja tražene informacije. Ipak uprkos jasnim uputama suda Ministarstvo pravde BiH je ponovo odbilo pristup Nacrtu zakona uz obrazloženje da bi dostavljanje Nacrta ozbiljno narušilo završetak njegovog usaglašavanja i onemogućilo kvalitetnu i koordinisanu pripremu nacrtu.

“Na taj način bi se mogla izazvati pogrešna tumačenja sadržaja nacrtu, kao i neosnovane javne rasprave o rješenjima koja nisu konačna, čime bi se stvorio pritisak na institucije uključene u proces usuglašavanja... Nadalje, davanje nacrtu zakona koji se nalazi u ovoj fazi moglo bi negativno uticati na slobodu izražavanja i razmjenu mišljenja među subjektima koji su uključeni u njegovu izradu, jer bi se njihovi prijedlozi mogli izložiti vanjskom pritisku i interpretacijama”, navodi se u rješenju Ministarstva.

TI BiH podsjeća da u ovom slučaju Nacrt zakona nije bio objavljen na portalu eKonsultacije, propis nije bilo moguće komentarisati, postojala su samo nagađanja u vezi sa njegovim sadržajem, zbog čega je od Ministarstva zatraženo dostavljanje Nacrta koji je u tom, a i narednom periodu, nekoliko puta stavljan, pa skidan sa dnevnog reda Vijeća ministara.

Takođe napominjemo da javnost u BiH već dugo svjedoči netransparentnim procesima kod usvajanja najvažnijih zakona na evropskom putu. Posljednji u nizu primjera je i usvajanje Nacrta Zakona VSTV-u se našao na dnevnom redu Vijeća ministara sutrašnje sjednice i prije nego što su konsultacije okončane. Ovaj primjer, kao i samo skrivanje Nacrta Zakona o sudu BiH, jasan je pokazatelj da se kod usvajanja najvažnijih zakona, javnost sistematski isključuje. TI BiH je i ranije predlagao i upućivao inicijative da se uvede obaveza objave materijala za sjednice Vijeća ministara, a posebno kada su u pitanju zakoni koji se direktno tiču procesa evropskih integracija, gdje bi morala postojati transparentnost svih faza donošenja odluka – od radnih grupa za pripreme zakona, javnih konsultacija, izvještaja o sadržaju javnih konsultacija, do objavljivanja samih nacrtu prije njihovog usvajanja.